

Kaapon Kaiku

IV/2018

24. vuosikerta

<http://www.rikantila.fi>

RIKANTILAN KOULUN
KYLÄYHDISTYS ry

SISÄLLYS:

Puheenjohtajan palsta	3
Päätoimittajalta	3
Uusia tuulia	4
Koululaisten kirjoituksia	5
In memoriam Olavi Katila.....	7
Patikointia Portugalissa.....	9
Kauhea marraskuu.....	12
Doc Martinin maisemissa – Muutaman päivän irtiotto arjesta (jatkoa).....	14
Romaani VAINIO-TANIN ELSA on ilmestynyt.....	20

Julkaisija:	Rikantilan koulun kyläyhdistys yhteistyössä Eurajoen kunnan kulttuuritoimen kanssa www.rikantila.fi	
Painos:	n. 165 kpl	
Ilmestymisajankohdat:	I Maaliskuu II Kesäkuu III Syyskuu IV Joulukuu	Tilaushinta kotimaahan: 10 euroa/vuosikerta

TOIMITUS

RIKANTILA:

Tauno Perkiö (päätoimittaja)
puhelin: 044 9802153
sähköposti: tauperk@gmail.com

SAARI:

Kirsi Hassinen
puhelin: 040 5074843
sähköposti: kirsi.hassinen@tvo.fi

LUTTA:

Mauno Paassilta (lehden tilaukset)
puhelin: 050 568 7147
sähköposti: manu47@eurajokinetti.fi

RITAVUORI:

Marja Hiltunen
puhelin: 040 7170221
sähköposti: hiltunen.marja@gmail.com

RIKANTILAN KOULUN KYLÄYHDISTYKSEN JOHTOKUNTA V. 2019

PUHEENJOHTAJA

Kiikola Heidi 040-7043458

JÄSENET

Capri Tiia 044-5605581

Jasu Hannele 050-4079608

Pörsti Juhani 050-0824501

Laakeristo Hanna

Mikkola Marko 050-4102078

Mäenpää Anna-Mari

Hassinen Kirsi 040-5074843

KOULU

Koulu Rikantilantie 194 27150 Eurajoki

Varjonen Suvu 044-3124247

Puheenjohtajan palsta

Hei kylille!

Säätilat koettelee pimeällä ja sateisella vaiheellaan, mutta eiköhän se talvikin sieltä kohta tule. Lunta tai ei, kauneimpia joululauluja lauletaan Rikantilan koululla perjantaina 14.12. klo 18.00.

Syyskokouksessa tuli johtokuntaan muutoksia, kiitokset *Vaahensalon Marialle* aktiivisista vuosista. Varmasti nähdään Maria kylätapahtumissa tulevaisuudessakin. Ja tervetuloa porukkaan *Hanna Laakeristo!*

Syyskokouksessa rehtori *Suvi Varjonen* antoi hienon koosteen koulunkäynnin tämän hetkisestä menosta. Rauhallista joulun odotusta kaikille!

Heidi Kiikola, puheenjohtaja

*Tauolle joutaa oppilailla koulu, koska on taas tulossa joulu.
Tontuil kova touhu päällä, luistellaan pian koulun jäällä.
Pukki lahjat lapsille tuo, vanhemmat glögiä lämpimikseen juo.
Joululaulut radiossa raikaa, toivotamme hyvää joulun aikaa.*

Kiikolan pöytälaatikkotonttu

Päätoimittajalta

Lehden tekemisessä on ollut hiukan alkuvaikeuksia. Pahin moka(ni) oli se, että uuden opettajan puheenvuoro unohtui pois viime numerosta. Tässä lehdessä se nyt sitten on.

Toinen harmillinen juttu oli se, että kun tekstejä on siirretty pakkausohjelmasta Wordiin, ilmeisesti joitakin välilyöntejä on silloin jäänyt pois tekstistä. Pakkausohjelman käyttö oli välttämätöntä, kun piti siirtää paljon valokuvia. Valokuviin liittyy lisäksi toinenkin ongelma: kun monistuskoneella tehty yksi kuva näyttää hyvältä, jokin toinen kuva voi taas olla aivan pimeä. Tämän korjaaminen vaatisi sitä, että voisin ottaa värillisiä vedoksia monistuskoneella työhuoneessani ja säätää kuvia kuvankäsittelyllä (ja käyttää siihen paljon aikaa!). Kaikesta huolimatta toivotan kaikille Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2019!

– *Tauno Perkiö* –

Uusia tuulia

Tervehdys täältä kyläkoululta! Tässä kirjoittelee koulun uusi opettaja-rehtori *Suvi Varjonen*. Tämän lukuvuoden alku on tarkoittanut uusien tuulien puhaltelua minulle itselleni, koulun muulle henkilökunnalle ja tietysti koulun oppilaille. Kun Minna-Mari siirtyi Lapijoen koululle, tarjoutui minulle tilaisuus päästä tänne Rikantilan idylliseen kyläkouluun töihin. Tästä mahdollisuudesta olen ollut todella innoissani ja olen ryhtynyt tähän työhön suurella ilolla!

Töitä onkin sitten paiskottu oikein olan takaa. Vaikka olenkin tehnyt aiemmassa työssä vararehtorin tehtäviä, on varsinaisessa rehtorin työssä minulle paljon opittavaa. Salasanoja ja uusia tietokoneohjelmia on tullut vastaan kymmeniä. Minna-Mari on nähnyt paljon vaivaa opastaessaan minua alkuun uudessa työssäni, ja edelleen hän toisinaan toimii minun henkilökohtaisena ”auttavana puhelimenani”. Tästä olen hänelle todella kiitollinen. Koko koulun työyhteisö on ottanut minut erittäin lämpimästi vastaan ja tämän porukan kanssa on ollut mukava aloittaa uudessa työssä.

No, entäs sitten ne oppilaat? Loistoporukkaa tietenkin! Tässä koulussa lapset on edelleen lapsia ja kaikki mahtuvat samoihin välitunteihin, iästä tai sukupuolesta riippumatta. Aina löytyy kaveri, vaikka omia ikätovereita ei koulussa montaa olisikaan.

Ensimmäisellä viikolla välituntivalvonassa ollessani, en voinut muuta kuin ihastella sitä ympäristöä, jossa nämä lapset saavat kouluaan käydä, ja minä töissä! Luonto, rauha ja yhteisö, johon kuulua. Jos nyt jotain saisi toivoa, niin asfalttiteie perille asti olisi piste iin päälle. ☺

Omasta taustastani sen verran, että perheeseeni kuuluu aviomies ja neljävuotias poika. Asutamme omakotitaloa Eurajoen Kirkonkylässä, johon olemme muuttaneet muutama vuosi sitten todettuamme, että tämä on hyvä ”puolimatkan krouvi” Rauman ja Porin välillä, ja kaiken lisäksi lapselle sopivan kokoinen paikka kasvaa. Aiemmin olen työskennellyt Rauman kaupungin luokanopettajan virassa ensin Kodisjoen kyläkoulussa ja sitten Pyynpään koulussa lähellä Rauman keskustaa. Tällä hetkellä olen tuosta työstäni virkavapaalla. Yhteensä minulla on opetuskokemusta lähes kymmenen lukuvuoden verran.

Mutta jos vielä hetkeksi palataan kyläkoulun tunnelmiin. Tämä koulu on selvästi toteuttanut hallituksen lanseeraamaa digiloikkaa kiitettävästi. Siitä kiitos kuuluu tietysti henkilökunnalle, mutta myös kunnalle, joka on mahdollistanut kouluille kunnon digitaaliset opiskelu- ja opetusvälineet. Monessa paikassa tällaisesta voidaan vain haaveilla. Lisäksi on ollut ilo huomata, että Rikantilan koulussa on tartuttu hankasti erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin. Tulevana keväänä toteutamme

koulussa jopa musikaaliprojektin, joten laakereillaan tässä koulussa ei tosiaanakaan lepäillä.

Muutamia lähialueen kyläläisiä olenkin jo päässyt tapaamaan ja toivottavasti

tapaan vielä monta lisää. Pidetään jatkossakin yllä hyvää yhteistyötä koulun ja kyläläisten välillä!

Rauhaisaa joulunaikaa toivotellen,

– Suvi Varjonen –

Koululaisten kirjoituksia

Kadonneet lahjat

Eräänä jouluna kaikki lahjat olivat kadonneet. Pukki huusi: ”Tämä on katastrofi!” Muori oli keittämässä joulupuuroa kunnes kuuli pukin huudon. Muori kysyi pukilta: ”Mikä on hätänä?” Pukki vastasi: Kaikki lahjat ovat kadonneet. Tontut nauroivat ja hihittivät hiiren hiljaa, koska tiesivät, että lahjat oli jo toimitettu. Kahden päivän päästä Pukki huutaa taas: ”On jouluaatto ja lahjat ovat vieläkin kateissa!” Yhtäkkiä pukki saa puhelun. Pukki vastaa ja kuulee lempeän äänen. ”Hei pukki! Tonttusi tekevät hyvää työtä kiitos lahjoistasi, hauskaa jouluaattoa!” Pukki kysyy tontuilta: ”Onko se totta mitä puhelussa sanottiin?” Tontut vastaavat: ”On se totta, koska olet niin monet joulut töissä niin halusimme auttaa sinua”

Inka Sosala, 4.lk

Jouluna en malta odottaa

Olipa kerran Jarkko ja Herkko. He olivat parhaat ystävykset. He odottivat joulua innolla. Vihdoin joulu tuli Turkuun. He juoksivat ikkunaan ja huusivat yhteen ääneen: -Lunta! Ja hyppäsivät kinokseen haalarit ja pipot yllänsä. He alkoivat miettiä, miten lähettäisivät postikortin joulupukille. – Mitä ideoita Jarkko? Herkko kysyi. – Ehkä pitää huutaa ulkona toiveensa, Jarkko mietti. – Ei se ehkä Pohjois-Suomeen asti kuulu, Herkko totesi. – Mitä meni ohitse? Herkko kysyi. –Kysytään isältä, hän tietää ehkä, Jarkolle tuli mieleen. Sitten he menivät takaisin sisälle ja kysyivät isältä, miten lähettäisivät toivepaperin joulupukille. – Se laitetaan kirjekuoren kanssa postilaatikkoon, isä sanoi. – Hyvä on, pojat vastasivat. Seuraavana päivänä he panivat kirjekuoren toiveineen postilaatikkoon. – Ai kun jännittää, Herkko sanoi. Joulu tuli kuin tulikin, ja he saivat juuri haluamansa lahjat.

Kai Mikkola, 3.lk

Joulupukki kipeänä

Oli enää yksi päivä jouluaattoon. Joulupukki vilustui juuri ennen jouluaattoa. Joulumuori hämmästyí ja sanoi: ”Kuka sitten jakaa lapsille lahjat?” Joulupukki sanoi joulumuorille, että sinä voit jakaa lahjat. Joulumuori sanoi, että en voi, koska sinun pitää jakaa joululahjat. Joulupukki sai idean. Joulupukki sanoi, että minä menen kylpyyn. Sitten ovi kello soi. Joulupukki meni avaamaan oven. Siellä oli tonttuja. Tontut sanoivat että joulupukki oletko valmis huomiseen! Joulumuori sanoi, että joulupukki on kipeä. Tontut häipyivät ja sanoivat että palaamme pian. Joulupukki meni kylpyyn ja tontut taas soittivat ovikelloa. Nyt joulumuori meni avaamaan oven, ja tontut sanoivat: ”Me palkattiin uusi joulupukki!”

Sofia Elo, 5.lk

Ensilumi

Olipa kerran tyttö, joka odotti joka talvi, milloin tulisi ensilumi. Hän katsoi joka aamu ikkunasta ulos ja odotti ensilunta. Eräänä aamuna hän katsoi ulos, eikä uskonut silmiään. Ulkona olivat kaikki hänen kaverinsa, jotka odottivat häntä. Ja ulkona oli myös lunta! Tyttö meni ulos ja leikki kavereittensa kanssa lumessa.

Inka Sosala

In memoriam Olavi Katila

Maanviljelijä, kotiseutumies, luonnonystävä ja miinanraivaaja Olavi Katila menehtyi vakavan sairauden murtamana lokakuun alussa tänä vuonna. Hän oli kuollessaan 92-vuotias. Varsinkin takavuosina Olavi Katila antoi aiheen monelle Kaapon Kaiussa julkaistulle jutulle. Tavallisesti Miikka Paassilta ensin haastatteli isoisäänsä ja laati haastattelun perusteella sitten jutun kylälehteen. Näin syntyneet tarinat saivat hyvin positiivisen vastaanoton varsinkin varttuneemman väen piirissä. Minäkin tein yhden jutun haasteltuani Olavia. Olavi oli korkeasta iästään huolimatta hyvin johdonmukainen ja selkeä puheissaan eikä eksynyt turhille sivupoluille. Hänen muistinsa oli erinomainen: Hän muisti suuren määrän hävinneiden asuinpaikkojen, peltojen ja muiden paikkojen nyt jo suurimmaksi osaksi unohtuneita nimiä ja menneen ajan tapahtumia.

Olavi asui koko ikänsä maatalossa ja oppi jo poikasena maataloustyöt. Ennen sotia työt tehtiin paljolti ihmis- ja hevosvoimin. Esimerkiksi kyntäminen oli raskasta niin hevoselle kuin kyntäjällekkin. ”Hevoseen kun sai huonosti nostolaitteita”, kertoi Olavi. Niinpä kyntäjän piti nostaa aura peltosaran päässä ja kannatella sitä uuden vaon aloituskohtaan. Kyntötyötkin helpottivat 1950-luvulla, kun taloihin saatiin traktoreita vetokoneiksi. Olavi voitti Satakunnan traktorikynnön mestaruuden puheittensa mukaan puolivahingossa. Voitosta seurasi myöhemmin kutsu Suomen mestaruuskyntöihin. Olavihan osallistui kisoihin. Hän ajoi harmaan Fergusoninsa Lutalta Porvoon seudulle ja takaisin! Aura sentään matkasi kisapaikkakunnalle junarahtina.

Olavi oli luonnon ystävä ja innokas hirvimies. Hän kävi jahdissa vuodesta 1955 alkaen yli 50 vuotta, joista 25 vuotta metsästysseuran jahtimestarina. Kun hän toimi metsästysseuran saunan lämmittäjänä, hänellä oli aikaa seurata järviluontoa. Hän kertoi mm. järvellä pesineestä laulujoutsenparista. Laulujoutsen ei kuulemma sietänyt muita joutsenia kotijärvellään. Niinpä se ajoi suurikokoisemman kyhmyjoutsenen pois häiritsemästä.

Olavi huolehti Onsanpirtin saunan lämmittämisestä kesäisin kymmenen vuotta. Huvittuneena hän kertoi saaneensa ylennyksen, kun häntä tituleerattiin saunamajuriksi. Hän kun oli toiminut sodan jälkeen miinanraivaustöissä laivastossa ja saanut ylimatruusin arvon. Onsanpirtin saunalta minulle jäikin hieno muisto Olavista. Tämä tapahtui viimeisenä kesänä, kun Olavi toimi saunamajurina. Muut olivat jo suurimmaksi osaksi lähteneet saunalta, kun jäin vielä hetkeksi juttelemaan. Olavi valitteli, että on jo aivan turha mies ja joutaisi manan majoille. Sanoin, että hän on varmasti tehnyt osansa tämän maailman töistä ja enemmänkin. ”Sitä paitsi, tässähän juuri on saunottu sinun lämmittämässäsi saunassa”, jatkoin. Sitten pohdimme hetken elämän katoavaisuutta. Huomasin, että olimme hyvinkin samaa mieltä näistä perimmäisistä kysymyksistä. Tähän minun onkin hyvä lopettaa kirjoitukseni.

Olavi Katilan muistoa kunnioittaen

Tauno Perkiö ja Kaapon Kaiun toimitus

Ilmaston lämpenemisestä

Ilmaston lämpenemisestä on alettu kantaa huolta, josta itse en osaa olla huolissani. Uskon, etten ole ainoa, joka kokee kuluneen kesän elämänsä lämpimimmäksi ihan positiivisessa mielessä, ja itse uskon sen sellaiseksi myös jäävän. Pidemmän päälle huolta ei ilmeisesti kuitenkaan ole syytä väheksyä, mutta se millä asiaa pyritään ehkäisemään kyllä mietityttää.

Tämän kertaiseen aiheeseeni antoi sysäyksen vanha Aamulehti, jota tulin lukeneeksi ennen kierrätykseen joutumistaan. Ennenkin ilmeisesti olen todennut, etten yhdy joskus lukemaani toteamukseen siitä, ettei mikään ole niin vanha kuin eilinen sanomalehti. Nyt oli kyse kuitenkin ikivanhasta asiasta, kun huomioni kiinnittyi yli kolme vuotta vanhassa lehdessä sen 50 vuoden takaiseen uutiseen, jonka otsikossa todetaan, että joka minuutti syntyy 125 ihmistä. Tämä siis vuonna 1965.

Vaikka käytettävissäni ei ollut laskintaakaan, ihan piti laskutoimituksella varmistaa, että sehän tarkoitti 180 000 ihmistä vuorokaudessa, kaavalla 60 x 24 x 125. Sitten tarvittiinkin jo laskinta, ennen kuin varmistui, että sehän tarkoitti 65 700 000 ihmistä vuodessa. Kun maailmaan vuonna 1900 on syntynyt 40 000 lasta päivittäin, mikä onkaan tilanne nykyään?

Itselläni varhaisimmat mielikuvat maailman väkiluvusta alkavat 3 miljardista, mutta koska meitä vuonna 1965 on ollut 3,3 miljardia, syntymäni aikaan tuskin kahta miljardia enempää. Kuitenkin vuosituhannen vaihteeseen tultaessa väkiluvun on arveltu nousevan 7 miljardiin, ja nykyarviot ilmeisesti kertovat 10:stä miljardista jo 2030-luvulla. Mikäli maailman väkiluku yhden ihmisiän aikana ainakin kolminkertaistuu, on täysin selvää, ettei tilanne sellaisena voi jatkua kovin pitkään.

Mitähän mahtaa kuulua nykyään 86-vuotiaalle *Pentti Linkolalle*, jonka vuosia sitten esittämät synkät tulevaisuuden näkymät eivät varauksetonta hyväksyntää ja ymmärrystä ole saaneet. Syytä on pelätä, että historia tulee todistamaan hänen päätelmiensä oikeellisuutta, ellei sitten tule käymään, kuten kesällä kuolleen Raili-serkkuni eno *Veijo Ripatti* Seura-lehden 1950-luvulla julkaisemissa aforismeissa mm. totesi: Jos maailma räjähtäisi ja joku jonkin kiven päälle ehjänä jäisi, niin presidentiksi itsensä nimittäisi.

Taisi tulla turhan pitkä johdanto otsikon aiheeseen, kun tarkoitus oli ilmaista oma mielipiteeni toimenpiteistä, joilla tätä ilmaston lämpenemistä tulisi pyrkiä estämään. Tässä kun alkaa tuntua, ettei ennen pitkää saunankiuastakaan saa enää puilla lämmittää, ja kamarin lämmitysklapitkin täytyisi yrittää päältä

sytyttää. Taivaalle nousevan "hiilen" en oikein kuitenkaan jaksa uskoa lentävän napajäätiköiden sulamista edistämään. Eiköhän maapallon lämpeneminen ole väistämättä suorassa yhteydessä sillä asuvien ihmisten määrään.

Joulun nyt lähestyessä minua on rasittanut vähän väliä televisiossa toistuva ”Raskaan joulun” toivottelu. Omasta puolestani haluan toivottaa *Hyvää mutta kevyttä Joulua, sekä Onnekasta Uutta Vuotta!*

– Matti Virta –

P.S. Ajattelija Pentti Linkolan mielipiteisiin viitattuena ja hänen kuulumisistaan kiinnostuneena Satakunnan Kansassa oli 3.12. monipuolinen artikkeli hänestä, ja siitä luin senkin, että hän täyttää 86 vuotta vasta 7.12. Hän on kieltäytynyt Linnan kutsusta ja on pohtinut, miten tekisi sen korrektisti ja ystävällisesti.

Hänen mielipiteensä kään eivät ole ainakaan lieventyneet, vaan Suomi on

Patikointia Portugalissa

Kuulumme vaimoni kanssa porukkaan, joka tekee patikka-retkiä lähinnä Etelä-Euroopan maissa. Nyt marraskuun alussa retkeilimme viikon ajan Sintran pikkukaupungin lähistöllä. Sintra sijaitsee lähellä Lissabonia Portugalissa. Vaeltajat olivat varttunutta väkeä: Kaikki 21 henkeä olivat yli 50-vuotiaita, ja vanhimmat (kuten me) jo 65 vuotta nähneitä. Oppaanamme toimi *Outi Böök*, joka oli

mielestään maailman vihelijäisin maa. Eikä mikään maailmassa ole niin joutava ja arvoton kuin valtiollinen itsenäisyys painajais-Suomessa, jolle ydinsota, vedenpaisumus ja Jupiterin törmäys olisivat kaikki lohdullisia, armahtavia vaihtoehtoja.

Täytyy myöntää, että nyt olen entistä enemmän kanssaan samaa mieltä, kun valtiolta tuli juuri täysin arvaamatta varsin arvokas joulutervehdys. Peltipoliiseja olen tottunut kunnioittamaan, mutta muuten ajamaan olosuhteiden ja tilanteiden mukaisesti.

Kun tiedän, miten hankalaa on päästä Olkiluodontieltä 8-tielle, hieman se helpottuisi autojonojen harventuessa, mikäli risteyksessäkin sallittaisiin 80 km/h:n nopeus. Onhan kyseinen kolmen tien risteys turvallisuudeltaan täysin eri luokkaa kuin vastaava neljän tien risteys.

– Matti Virta –

valmistellut useita 6 – 14 km:n vaelluksia. Sivumennen sanoen Outin isoisa oli kuuluisa shakin suurmestari *Eero E. Böök*.

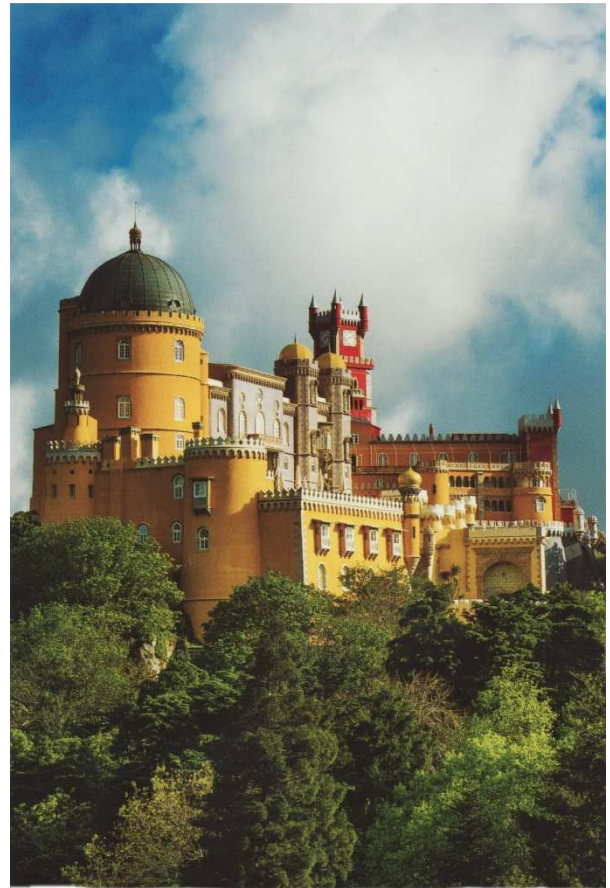
Portugali on noin 10,5 miljoonan asukkaan EU:hun kuuluva valtio, jolla on pitkä ja värikäs historia. Portugalin aluetta ovat vuorollaan hallinneet roomalaiset, germaaniset heimot, islaminuskoiset maurit, ranskalaiset ja tietysti

myös nykyiseen Espanjaan kuuluva Kastilia. 1400-luvulla Portugali kasvoi mahtavaksi siirtomaavallaksi. Siirtomaista mainittakoon Brasilia, Angola ja Mosambik. Menneinä vuosisatoina eri kuninkaalliset ovat toimineet hallitsijoina, mutta vuonna 1910 kuningasvalta kumottiin. Sitten v.1932 alkoi *Antonio de Oliveira Salazarin* yli 40 vuotta kestänyt valtakausi. Salazar lopetti orastavan demokratian ja hallitsi diktaattorin tavoin, kunnes sairastui vakavasti. Valta siirtyi sotilasjuntalle. Ikäiseni ihmiset muistavat vuoden 1974 ns. Neilikkavallankumouksen, jossa edistysmieliset nuoret upseerit syrjäyttivät juntan, ja maa siirtyi lopullisesti demokratian tielle. Ensimmäiset vapaat vaalit pidettiin v. 1975. Portugali kuuluu EU:n edeltäjän EEC:n perustajajäseniin.

Se historiasta. Monet retkistämme suuntautuivat historiallisiin kohteisiin, kuten entisiin linnoituksiin ja luostareihin. Oppaamme osasi kertoa niistä yhtä ja toista kiinnostavaa. Jälkikäteen ajateltuna olisi ollut viisasta opiskella etukäteen (eikä jälkikäteen) edes vähän Portugalin historiaa. Siten näistä selostuksista olisi saanut enemmän irti, ja asiat olisivat jääneet paremmin mieleen.

Patikointi vuoristoisella alueella reppu selässä ei ole kevyttä. Kuntoni riittää vielä kohtuullisesti alle 15 km:n kävelyyn tasaisella maalla, mutta esim. kuvan *Palácio Nacional da Pena* sijaitsee noin 500 m:n korkeudella merenpinnasta, joten nousua sinne tuli melkoisesti, vaikka lähtöpaikka oli ehkä

noin 200 m:n korkeudella. Penan palatsi on maailmanperintökohde.

Palácio Nacional da Pena

Oppaamme piti sopivin välein taukoja patikoinnista, jotta saimme hengähtää. Samalla hän tarkisti, että kaikki olivat vielä mukana ryhmässä. Kun saavuimme raskaasti puuskuttaen viimeisten joukossa eräälle taukopaikalle, tokaisin yhdelle matkakumppanille: ”Kyllä ihmisen pitää olla hullu, kun lähtee tänne vapaaehtoisesti itseään räykkäämään!” Kaveri naurahti ja vastasi: ”Niin, ja vielä maksaa siitä!” Toisessa paikassa kiivetessämme jyrkkää mäkeä ylös heräsin hilpeyttä ilmoittamalla, että seuraava patikointiretkeni suuntautuu Alankomaihin. Mäkien kiipeäminen ja laskeutuminen alas olisi varmaan

käynyt minultakin paremmin 20 vuotta ja 20 kg sitten.

Monelta korkealta paikalta oli erinomaisen hulppeat ja komeat näkymät, ja otimme tietysti paljon valokuvia. En kuitenkaan laita niistä yhtäkään tähän, koska kaksikulotteinen valokuva latistaa näkymän, eikä muutenkaan Kaapon Kaiun monistamisessa käytetty tekniikka toista valokuvien maisemien hienoutta. Sen sijaan kerron yhdestä kuulohavainnosta. Yksi retkistämme suuntautui *Cabo da Roc*'aan, joka on Atlantin valtameren pistävä niemi ja Manner-Euroopan läntisin paikka. Vaikka tuuli ei ollut erityisen kova, Atlantin mahtavat mainingit löivät kovia pärskeitä jyrkkiin rantakallioihin. Kun lähestyimme rantaa muutaman sadan metrin päässä, kuulimme ihmeellistä jyminää ja jysähtelyä. Lähempänä rantaa ääni muuttui tutummaksi meren kohinaksi, vaikka jysähtelyäkin esiintyi harvakseltaan. Mietin ilmiön syytä ja luulen keksineeni ratkaisun. Ajattelen niin, että kauempana rannasta äänen korkeataajuisemmat osat vaimenevat pois, joten matalataajuiset jyminät erottuvat siellä paremmin.

Matkalla näimme monia kasvilajeja, jotka olivat tuttuja meille huonekasveina. Osa kasveista kasvoi villoin luonnossa, osa niistä oli istutettu. Istutettuja puita ja lajeja oli erityisesti *Monserraten* palatsin laajassa englantilaisessa luonnonpuistossa. Puistoa hoidetaan koko ajan, jotta se ei pusikoituisi. Kasvilajeista mainitsen

muratit, jotka peittivät tiheänä kerroksena lehtipuiden runkoja. Muita tuttuja kasveja olivat juoru, krassi, verenisara, aralia ja viikunapuu. En ole ennen nähnyt kukkivaa peikonlehteä tai sen hedelmää. Kummallista oli, miksi kukkivia kasveja löytyi marraskuussa. Luulisin, että kyse oli poikkeuksesta – ehkä lämpimät säät olivat erehdyttäneet kasvit oikeasta vuodenajasta. Meren läheisyydessä kostealla paikalla kasvoi ruokoja, jotka kovasti muistuttivat tšekäläisiä järviruokoja. Arvioin pisimpien ruokojen olleen yli viisi metriä korkeita.

Korkkitammet olivat todella vanhoja ja mahtavia puita. Portugali on maailman suurin luonnonkorkein tuottaja. Varsinaiset tuotannolliset korkkitammet kasvavat kuitenkin eri paikoilla kuin yleisölle tarkoitetussa puistossa. Kävelimme myös istutetun mäntymetsän halki. Männyt (pinjat) olivat eri lajia kuin Suomen metsien männyt, mutta kuitenkin männyiksi tunnistettavia, suoria puita.

Portugalin kieli muistuttaa espanjan kieltä. Noin 10 vuotta sitten keskustelin erään portugalilaisen kanssa, ja hän määritteli asian näin: ”Espanjan kieli on portugalin kielen yksinkertaistettu muunnos. Portugalilainen ymmärtää espanjaa, mutta espanjalainen ei välttämättä ymmärrä portugalialia.” Yritin saada selvää televisiouutisten puheesta ja teksteistä. Jotakin ymmärsin, mutta useimmiten lopullinen ymmärrys jäi haaveeksi. Kaupoissa ym. paikoissa turisti pärjäsi mainiosti englannin

kielellä. Portugalilaiset tuntuivat mukavilta ihmisiltä. Joka paikassa oltiin kovin ystävällisiä.

Kaiken kaikkiaan Portugalista jäi erittäin myönteinen vaikutelma. Viimeisenä iltana ruokailimme pienessä perheravintolassa, jossa ravintolan omistaja ja muutama muu henkilö esittivät *Fado*-musiikkia. *Fado* on

portugalilaista kansanmusiikkia, hiukan surumielistä laulua, jota säestetään kitaroilla. Eesityksen jälkeen meille tarjottiin mahdollisuutta ostaa CD, joka sisältää kyseistä musiikkia. Siitäpä syntyi kova ryntäys, mutta levyjä kyllä riitti kaikille.

– Tauno Perkiö –

Kauhea marraskuu

Monissa seuraamissani puutarhablogeissa bloggajat ja kommentoijat inhoavat marraskuuta. Ollaan kyllästyneitä, väsyneitä ja masentuneita. Surkutellaan rumaa, ”kuollutta” pihaa ja lasketaan päiviä kuun loppumiseen. Olen ollut ilmiöstä aika ihmeissäni. Ymmärrän sen, että jos joku valon puutteen vuoksi oikeasti masentuu, mutta en asennevammaa. On turha valittaa asiasta, jolle ei mitään voi.

Vastalauseena tälle kirjoitin omaan blogiini marraskuun puolustuksen. Ydinajatuksena oli se, että jos aikoo asua Suomessa, kalsean marraskuun joutuu kohtaamaan joka vuosi. Miksi ei siis etsisi siitä esille parhaat puolet? Minulle myöhäissyksy on levollisen aktiivista aikaa. Lämpötilojen pysytellessä plussan puolella pihatöitä voi tehdä, ja isolla pihalla riittää aina siistimistä, haravointia ja jotain tönkimistä. Silti tahti on rauhallisempi kuin keskikesällä. Ei tarvitse kilpailla rikkaruohojen kanssa tai kuten viime kesänä:

koettaa pitää kasvit jollain konstilla hengissä, kun taivaalta ei tullut viikkoihin tipan tippaa vettä.

Jatkuva kasteleminen oli todella uuvuttavaa! Päivästä päivään, aamusta aamuun ja taas illalla sama ruljanssi. Vaikka meillä on onni asua paikassa, jossa luonnonvettä saa nostaa pumpulla maan uumenista eikä tarvitse käyttää verkostovettä, rupesi sekin vesisuoni jossain vaiheessa ehtymään. Vesijohtovesi on vielä huonompaa ravinnetta kasveille, mutta pakko sitäkin oli käyttää ennen kuin heinäkuussa tähän osui sopivasti useampi ukkoskuuro.

Millaista olisi elää maassa, jossa puutarhanhoitoa tehdään vuoden ympäri? On leikattava ruohoa, kitketävä, kylvettävä, istutettava, korjattava, aherrettava ja puuhattava ilman lepöpäivää, saatikka kuukautta. Luulisi kyllästyttävän, mutta ehkä on taas niin, että ihminen pitää sitä, mihin on tottunut, ainoana oikeana tapana. Pluskana tulee tietenkin kolme peruna- tai

tomaattisatoa vuodessa. Silti, mahtaisiko meikäläistä ruveta tympimään? Luulen niin.

Minä rakastan kynttilöitä, ja nykyään saa uloskin tarkoitettuja malleja sateenkaaren kaikissa väreissä. Ihanaa, tämä on yksi pimeän vuodenajan loistavista puolista. Jos olisi aina kesä, tämä ilo jäisi kokematta.

Jotkut bloggaajat ovat toki hoksanneet syksyn salat. Silloin voi nimenomaan

keskittyä muuhun kuin puutarhaan! Jippii, näin minä riemuitsen joka vuosi, mutta erityisesti nyt, ja toivon, että ensi kesä ei ole yhtä raskas. Muuten puutarhanhoito muuttuu pakolliseksi eikä ole enää kivaa.

Monet tekevät käsitöitä, kun taas minulle syksy ja talvi ovat kirjoittamisen aikoja. Tällä hetkellä päässäni muhii uusi 1390-luvulle sijoittuva romaani, ja etsin sitä varten taustatietoja. Muutaman kirjankin olen ehtinyt lukemaan ja katsomaan Areenasta mielenkiintoisia sarjoja. Kanssaihmissiin pyrin myös kiinnittämään enemmän huomiota ja vierailemaan niiden luona, jotka eivät itse pääse niin paljon liikkeelle kuin haluaisivat.

Jos ennusteet pitävät paikkansa, me emme kauaa enää koe neljää vuodenaikaa. Lopulta vastakkain ovat kaksi vetistä kautta: lumeton musta talvi ja sateinen kesä. Mutta niin kauan kuin meillä on vuodenaikojen rikkauden runsaus, nauttikaamme niistä!

Marja Hiltunen

Doc Martinin maisemissa – Muutaman päivän irtiotto arjesta (jatkoa)

Sunnuntaiaamu valkeni kauniina ja lämpimänä. Kuljettaja pakkasi matkalaukkumme bussiin, koska oli aika jättää Torquay. Hotellin omistaja oli tullut ulos hotellin edustalle koko henkilökuntansa (noin 10 henkeä) kera ja kiitteli meitä kovasti vierailusta. Oli kovin liikuttavaa, kun väki jäi heiluttamaan meille, kun bussi kaarsi rantatielle ja kohti Dartmoorin nummia. Tänne tosiaan teki mieli tulla uudelleenkin, mieli jäi haikeaksi. Kohta olimme kuitenkin mitä kauneimmassa paikassa; joka puolella oli nummia, laaksoja, kukkuloita ja siellä täällä valtavia kivimuodostelmia, silmänkantamattomiin. Olimme Dartmoorin kansallispuistossa. Kauempana horisontissa näkyi kyliä ja kaupunkeja ja ajoimme Princetownin läpi. Siellä sijaitsee Dartmoorin vanha, pahamaineiseksi moitittu vankila, joka toimii edelleen. Paikoittain nummilla kasvoi kanervaa ja niiden välissä oli kuulemma vaarallisia suonsilmiä. Sinne ei olisi menemistä, mutta pysähdyimme eräälle parkkipaikalle ja kävimme pienellä kävelyllä, katselemassa puolivillejä poneja, joita alueella laiduntaa noin 3000. Niiden esi-isät ovat työskennelleet aikoinaan kaivoksissa, mutta käyneet tarpeettomiksi ajan mittaan. Nyt ne saavat oleskella laajoilla nummilla kaikessa rauhassa ja muutama eläinlääkäri katsoo niiden perään. Tien varsilla ei ollut minkäänlaisia aitoja, mutta liikennettä oli harvakseltaan ja alueen ponit, lehmät ja lampaat eivät antaneet autojen häiritä itseään lainkaan, vaan jatkoivat ruokailujaan kaikessa rauhassa. Ensin hirvitti, että joku eläimistä jää automme alle, mutta ne osasivat pysytellä tien vierillä. Kasvillisuus ei peittänyt näkymiä, joten eläimet myös näkyivät kauas päiväsaikaan.

Poikkesimme pienessä Tavistockin kaupungissa kahvilla ja täydentämässä vesi- ym. varastojamme, ennen kuin jatkoimme rannikolle, Port Isaacin kaupunkiin. Moni brittisarjojen ystävä tuntee paikan Portwenninä, satamakaupunkina, jossa asustelevat Doc eli tohtori Martin Ellingham, hänen tyttöystävänsä Louisa ja joukko enemmän tai vähemmän epätavallisia ihmisiä. Suosittu sarja pyöri tänäkin kesänä ainakin kolmatta kertaa ykkösen ohjelmistossa ja sitä kuvataan vielä varmaan 9. kausikin, niin suosittu se on.

Kaupunki sijaitsee lahden rantamilla, niin että sen talot nousevat korkealle rannasta molemmin puolin lahden pohjukkaa. Kadut ovat siksi jyrkät ja myös kapeat, suunnilleen kuten vanhassa Raumassa, tai kapeammatkin, koska osaan katuja ei mahdu pysäköimään eikä tulemaan vastaan toisen auton kanssa, muutoin kuin levennetyissä kohdissa. Useita Emmerdale-matkoja tehtyäni, taas hämmästelinkin sitä, kuinka paljon pienemmältä kaikki näyttää. Tv:ssä kuvakulmat ovat sellaiset, että välimatkat näyttävät paljon pitemmiltä. Itse Docin talo, jonka luo me kaikki ja kylässä vierailleet muut turistit kiipesimme ylös mäkeä, näytti vastarannalta aivan pikku mökiltä. Koulun virkaa sarjassa tekevä rakennus on hotelli-ravintola, nimeltään Old School ja sitä

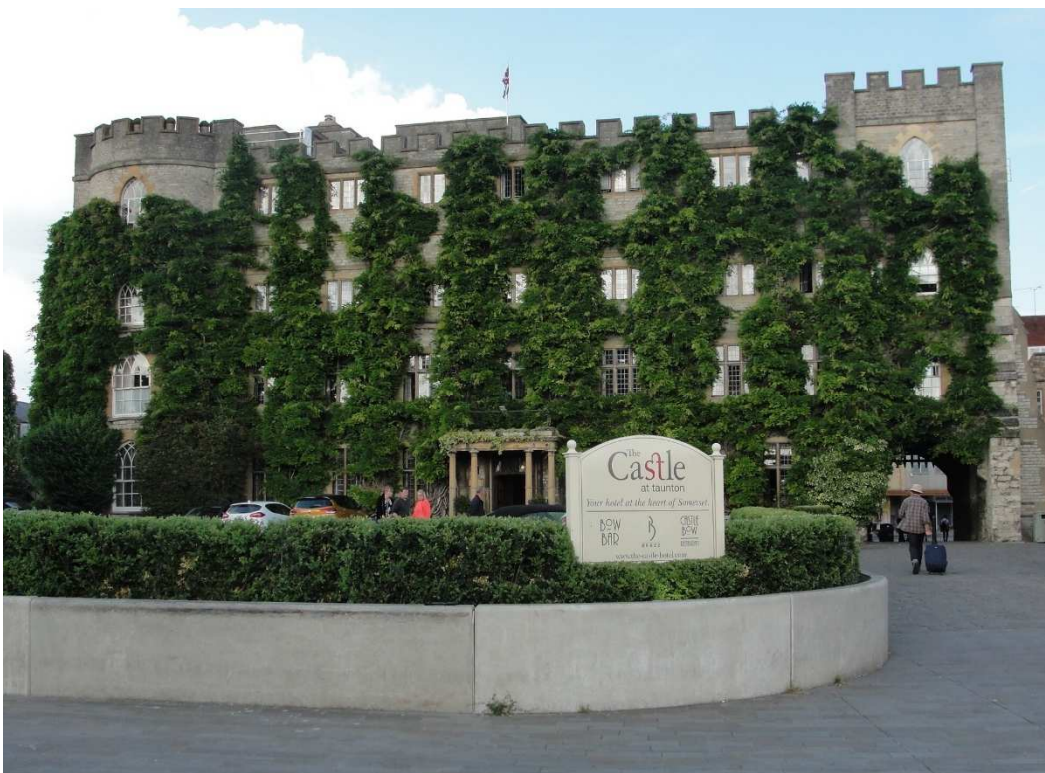
Port Isaac'in ranta

näytetään vain pihalta, kuten Docin taloakin. Sisäkuvaukset tehdään muualla. Myös rouva Tishellin emännöimä apteekki oli oikeasti pikkuputiikki nimeltä Buttermilk ja siellä myydään erilaisia käsintehtyjä toffeemakeisia. Huomasin, että turisteja käy kylässä paljon, niin monia putiikkeja siellä oli erilaisine meriaiheisine matkamuistoinen. Muuten ei kauppa niissä varmaan kannattaisi. Aikaa kylävierailullemme oli kaksi tuntia ja lounas piti syödä lennossa, että ehti katsoa tärkeimmät paikat ja ottaa kuvia. Ostimme siksi NickiB's Pasty Shopista mukaan paikalliset pasteijat, ”cornishpastyt” jossa voitaikinan sisällä on erilaisia täytteitä. Etsiessäni ko. paikkaa netistä, huomasin myös prinssi Charlesin vierailleen paikassa v. 2016, ja hänestä on hauska kuva, kun hän on juuri saamassa käteensä kyseisen ruokalajin. Se on jonkinlaisen sekoitus meille tutuista pasteijoista ja lihapiirakasta. Hyvin täyttävä, mutta mauton minun mielestäni.

Sää muuttuu Britanniassa äkkiä, niin nytkin. Taivaalla kauempana näkyneet tummat pilvet olivat yhtäkkiä päällämme ja antoivat puolen tunnin roiman sadekuuron. Sadevarusteet olivat tietysti bussissa ja bussi jossain kauempana parkissa, kun kaupungissa on niin rajallisesti parkkitilaa. Onneksi suurin piirtein kaikki tärkeä oli nähty, paitsi itse tohtori tietysti puuttui, salkkuineen ja lepattavine takinliepeineen. Sateen alkaessa olimme juuri kaupunkia reunustavalla, meren rantaa pitkin kulkevalla kävelypolulla ja meri muuttui siksi aikaa harmaaksi ja myrskyisen näköiseksi, vaikka

se oli juuri ollut kauniin turkoosi. Pidimme sadetta eräässä pikkukaupassa ja kukkarollehan se taas kävi, vaikka ostamani esine olikin tarpeellinen, eli ruusukuvioinen silmälasikotelo. Ruusukuvioiset tuotteet tuntuvat vetävän minua puoleensa ja suorastaan huutavan: ota minut, ja aina sitä ei voi vastustaa.

Illalla majoituimme Tauntoniin, oikein vanhaan ja perinteikkääseen The Castle Hotel'iin. Paikalla on ollut linnake jo yli 1000 vuotta sitten ja kivinen hotellirakennus on alun perin tehty 1300-luvulla. Toki sitä on muutettu monet kerrat ja hotellina se on ollut ”vasta” 60 vuotta. Nyt huoneissa oli nykyaikaiset kylpyhuoneet ja kalustus, vaikka ulkoasu on vanhahtava. Julkisivun seinä kasvaa ylös asti wisteriaa, joka kukkii violetein kukin, mutta kukinta ei ollut vielä alkanut. Silloin vasta hotelli näyttää tosi kauniilta, kun vihreä kasvi peittää kaiken muun paitsi ikkunat, jotka ovat vanhanaikaisen moniruutuisia, sekä sisäänkäynnin. Hotellin päädyssä oli myös upea puutarha, jossa kukki monenvärisiä ruusuja ja muita kukkia. Se oli pakko käydä katsomassa ja ruusuja nuuhkimassa jo ennen illallista, ennen nukkumaan menoa ja vielä aamulla kerran ennen pois lähtöä. Hotellin pihalla kasvoi valtavin luonnossa näkemäni puu, veri- eli punapyökki. Valokuvassa me näytämme tulitikuilta seisomassa, sanotaan, vaikkapa isoa kurpitsaa vasten. Voi vain kauhistella sitä lehtien määrää, joka puusta tulee, varmaan ainakin pari vaihtolavallista vähintään, jos se kerralla pudottaa lehtensä. Ilta ja yö hotellissa olivat miellyttäviä. Nyt olimme illallishuoneessa ainoita syöjiä, ja meitä palveli kaksi oikein vikkelijalkaista ja kivan näköistä miestarjoilijaa, jotka jopa asettelivat lautasliinat syliimme. Ruoka oli minulle pettymys; tomaattikeitto ei ole suosikkini ja pääruuaksi tarjottu kana ja perunapaistos

oli mielestäni taas kerran mautonta. Ihmettelin tätä, sillä en todellakaan ole mikään suuri mausteiden käyttäjä kotonakaan.

Ilta oli lämmin ja illallisen jälkeen kävimme vielä ulkona katselemassa ympäristöä, ennen kuin menimme hotellin baariin ottamaan yömyssyt. Vastikään Kuubassa matkaillut Anitra tilasi baarimikolta mojiton, ja siihen tuli monta ainesosaa rommin lisäksi, ainakin minttua ja limeä. Valmistus kesti tovin ja baarimikko ehti juuri korjata tarvikkeet pois, kun Heli huomasi haluavansa myös samanlaisen juoman. Sen hän toki sai, tarjoilijan hymyn hyytymättä, mutta oli kiusaus kokeilla, mitä nuori mies olisi sanonut, jos vielä minäkin olisin tilannut samanlaisen, juuri kun mies oli saanut limet ja muut takaisin kaappiin. No, tuskinpa olisin juomasta pitänyt ja kysyin sen sijaan, mitä siidereitä heiltä löytyy. Niitä oli vain kahta, toinen Thatcheria ja toisen nimeä en muista. Kun epäröin hetken, kohtelias miekkonen laittoi eteeni kaksi pientä lasia ja niihin maistiaisen kumpaakin sorttia. Päädyin entiseen pääministeriin, ja tilasin sitä, kun opas tuli viereeni ja kysyi: ”Kuka täällä shotteja juo?” Selitin, että ei sentään, todellakaan, vaan niissä on siideriä, ja hän ihmetteli näin hyvää palvelua. Ehkä Marjo luuli, että aion viimeisen illan kunniaksi juoda itseni oikein humalaan, heittämillä shotteja kurkkuuni, kuten tv:ssä joskus näkee tehtävän. Ihmettelimme, että niin kohteliaita ja hymyileviä kuin baaritiskin työntekijät olivat, kovin paljon he rikkovat laseja, koska sen runsaan tunnin aikana, jonka siellä istuskelimme, särkyi ainakin kolme lasia; joka kerta kuului kova rämähdys, jota säikähti. Marjo kertoi, että ehei, pullot laitetaan saman tien keräykseen ja kone särkee ne, siitä helinä. Ihan järkevää toimintaa, mutta hiukan häiritsevää kuitenkin.

Hyvin nukutun yön jälkeen koitti viimeinen matka-aamu ja lähdimme jo klo 10:ksi Wiltshireen katsomaan Stonehengen kivimuodostelmaa. Se on ympäri maailman tunnettu esihistoriallinen kivikehä, joka on rakennettu joskus noin 3000 eKr. Muodostelmassa on ollut enemmänkin kiviä, mutta osa on hajonnut tai viety pois paikalta aikojen saatossa. On kyllä kiehtovaa mieltä, kenen toimesta ja miten muodostelma on tehty. Suurimmat kivet ovat valtavia, ja osa kivistä on nostettu toisten päälle. Onko kyseessä jonkinlainen temppele, aurinkokalenteri vai ehkä hautarakennelma? No, joka tapauksessa paikka on nyt melkoinen turistiryssä, eikä mystisyydestä ole jäljellä hajuakaan. Kivet ovat keskellä avoimia niittyjä ja vähän kauempana on parkkipaikka, jonne ajetaan ensin. Sieltä turistit kuljetetaan busseilla noin vajaan kilometrin matka itse paikan päälle. Kehää ympäröi asfaltoitu polku, jonka voi kiertää ja samalla ottaa kuvia. Itse kivien lähelle ei pääse. Paikalla oli jo kymmeneltä useita turistibusseja ja koko ajan tuli lisää, niin että paikalla oli melkoinen tungos, aasialaisia enimmäkseen. Itse monumentti tuli katsotuksi nopeasti ja, otettua pakolliset selfiet sen edessä. Suurin nähtävyys tienoolla oli itse asiassa lammasmaa, joka laidunsi polun vieressä. Laumaa oli juuri tulossa katsomaan moderni lammaspaimen; mopolla ajava mies, jonka takatarakalla istuskeli lammaskoira (ei

kannata kysyä rotua, joku näistä, joita opetetaan kaitsemaan lampaita ja ajamaan tarhaan tai sieltä pois ym.) Kun mies pysäytti kulkupelinsä, koira hyppäsi tottuneesti alas ja jolkotteli siellä täällä. Eivät tällä kertaa järjestäneet näytöstä meille. Oli kuitenkin hauskan näköistä, kun osa lampaista asettui vuorollaan ikään kuin maaliviivalle ja lähti juoksemaan kohti aitaa, yksi karasi lähes sitä päin. Non-stop-bussikuljetuksella palasimme omalle bussillemme ja ihmettelimme parkkipaikalla saksalaisia, jotka nauttivat omia eväitään suoraan omasta bussistaan. Kuljettaja oli avannut sivuluukut ja niistä näkyi suuret määrät ruokatavaroita ja juomia. Oppaamme paheksui syvästi moista toimintaa: turismihan elättää monia pikkukyliä ja niiden palveluja. Nuukina tunnetut saksalaiset eivät halua käyttää rahojaan brittien elättämiseksi.

Stonehengen monumentti

Sitten lähdimme ajelemaan kohti Lontoota ja lentokenttää, lento lähtisi kuudelta Englannin aikaa. Poikkesimme vielä Marlboroughin pikkukaupungissa, pysäköimme sen pääkadulle, jossa oli pieniä putiikkeja ja kahviloita. Jotain pientä tuli sieltäkin ostettua, mutta mitään erityisiä nähtävyyksiä siellä ei ollut, eikä Marlboro-miestäkään näkynyt. Olimme kentällä hyvissä ajoin, ja kone lähti ajallaan kohti Helsinkiä. Paikkani koneessa oli kahden nuoren miehen välissä, eikä tässä pienemmässä koneessa ollut mahdollisuutta katsoa elokuvia. Manasin, kun olin jättänyt matkalukemiseni ruuman matkalaukuun. Kumpikin nuorista miehistä syventyi kännykästä katsomaansa elokuvaan. En minä mikään utelias ole, mutta sen verran piti sivusilmällä vilkaista, että joku toimintaleffa oli kummallakin menossa. Toinen nyökkäsi minulle, toinen kohteli kuin ilmaa. Lento tuntui pitkältä tuijotellessa edessä olevaa penkkiriviä ja sen niskatukia ja lehtikärry viipelsi ohi, ilman, että lentoemäntä olisi kysynyt, haluaisiko

joku jonkun lehden. Onneksi tuli kahvi/teetarjoilu ja pyysin ostaa Ilta-Sanomat ajankulukseni. Nyt vierustoverinikin havahtuivat tähän maailmaan ja ottivat juomat. Oikealla puolellani oleva poika sulki silmänsä, kahvit juotuaan, ja rupesi nokosille. Annoin lentoemännälle hänenkin tyhjän mukinsa ja yllätyin, kun poika herätessään loihe lausumaan: ”Kiitos, kun annoit munikin roskani.” Eipä mitään, vastasin ja tästä alkoi vilkas keskustelu, joka kesti loppumatkan. Oululainen nuori mies oli ollut jossakin e-peli-tapahtumassa Lontoossa, ja meillä oli loppujen lopuksi siinä puhellessa ihan rattoisa loppulento, vaikka ikäeroa olikin kolmisenkymmentä vuotta.

Kello oli jo liki puoliyötä, kun laskeuduimme ja sain kaikki passintarkastukset, matkatoverien hyvästelyt ym. muodollisuudet hoidetuksi. Kaikki poistuivat tahoilleen, kun saivat matkalaukkunsa hihnalta. Minä en muistanut yhtään, mistä piti kutsua se lentoparkin bussi hakemaan, mutta päätin käyttää puhelinta, enkä juosta sitä etsimässä. Sain vastauksen ja tiedon, että itse asiassa bussi oli juuri saapumassa laiturille kaksi. Lähdin kiiruhtamaan sinne päin; en halunnut myöhästyä, koska seuraava bussi pitäisi varmaan taas tilata, mutta enpä yhtään ajatellut sen pitemmälle: kun olin saavuttamassa bussin perän, huomasin, että olin jättänyt matkalaukkuni aulaan! Sitten vasta hätä tuli! Olisipa joku videoinut, kun juoksin takaisin, väistelin ihmisiä ja melkein kompuroin. Laukku oli onneksi siinä, mihin sen jätin ja lähdin juoksemaan takaisin bussille. Ehdin onneksi vielä mukaan. Hengästyneenä kysyin kuljettajalta, mikä neuvoksi, kun minulla ei ollut pysäköintilippua. Hän neuvoi soittamaan portissa olevaan numeroon, niin asia selviäisi. Jäin ainoana bussista parkkitalolle ja pääsin onnellisesti auton kanssa portille, jossa oli puomi. Ensin tolpan numeroon ei vastattu, ja ehdin jo kirotta huonoa tuuriani. Sitten jostain portinpylvään kaiuttimen uumenista alkoi kuulua tympääntynyt naisääni, joka kysyi, mikä on hätänä. Kerroin, etten saanut parkkilippua perjantaiaamuna. Hän ei tuntunut uskovan minua, mutta kysyi kuitenkin autoni rekkaria. Kerroin sen ja sitten portti aukesi niin nopeasti, etten ollut edes autossa istumassa vielä. Huusin portinpylväälle kiitos ja kaasutin äkkiä pois paikalta. Minkäänlaista maksua en joutunut suorittamaan, eikä jälkeinpäin ole tullut laskua firmalta. Rekisterinumeron perusteella sen toki olisi voinut lähettää. Se hyvä puoli siis episodissa oli, että muutama kymppi säästy, mutta ensi kerralla kyllä varaan parkkipaikan etukäteen ja suosittelen muillekin.

Paluumatkassani ei ole kerrottavaa, edelleenkin onneksi eri eläimet pysyivät poissa tieltäni, eivätkä kakkostien kameratkaan välkähtäneet minulle, vaikka se muutaman kovemman jarrutuksen vaatikin. Vauhti karkaa yksin ajellessa helposti yli sallitun, kun silmissä jo kangastelee kotisänky.

Monta kokemusta rikkaampana, *Leena Falttu*

Romaani VAINIO-TANIN ELSA on ilmestynyt

Kahden aikaisemman kirjan, Koivikon Agatha ja Vainio-Tanin Agatha, juonia hahmotellessani halusin trilogian etenevän ajallisesti sisällissodan vuosiin asti.

Tapahtumat alkavat talvesta 1917, jolloin Elsa, Agathan pojantytär, saa kutsun tulla Eurajoelle hoitamaan Juuselan Markkua. Elsa tarttuu tilaisuuteen saada enemmän itsenäisyyttä, tai niin hän silloin luulee.

Juuselassa hän joutuu kuitenkin keskelle talon väen ristiriitoja. Työväestö esittää vaatimuksiaan yhä voimakkaammin äänenpainoin, ja suojatussa ympäristössä eläneelle Elsalle avautuu uusi ja hämmentävä todellisuus. Lopulta erimielisyydet purkautuvat väkivallanteoksi puolin ja toisin, ja Elsan on selviydyttävä monista kiperistä tilanteista.

Elsa rakastuu Tuomakseen – innokkaaseen punaisen aatteen kannattajaan. Miten käy heidän rakkaudelleen?

Kerron kirjasta ja sen kirjoittamisesta kirjaston kulttuuriklubissa maanantaina 11.2.2019 klo 12.

Kirja on ostettavissa mm. nettikirjakaupoista, Suuresta Suomalaisesta Kirjakerhosta ja Eurajoella Matkailuinfosta sekä kirjoittajalta puh. 040 717 0221.

– *Marja Hiltunen* –